
DOĞRUDAN TİCARET TÜZÜĞÜ - 29 MART 2010

Ata ATUN

12.04.2009

ABnin Genişlemeden Sorumlu Komiseri Stefan Fülenin, kısa süre önce yürürlüğe giren Lizbon Anlaşmasının beklemede olan önerileri omnibüs prosedürü temelinde Avrupa Parlamentosuna (AP) sunma olanağı tanıyan maddesine göre KKTC hava ve deniz limanları üzerinden AB ile doğrudan ticaret yapılmasını öngören Doğrudan Ticaret Tüzüğü'nü AP Uluslararası Ticaret Komitesine sunması, gerek Kıbrıs Türk gerekse de Kıbrıs Rum tarafındaki gündeme bomba gibi düştü.

Tüzüğün işlerlik kazanabilmesi için önce Komitede, arkasından APde, sonra da AB üyesi devlet başkanlarının oluşturduğu Konseyde onaylanması gerekiyor.

Papadopoulos, kendi döneminde Lüksemburg Uzlaşısına atıfta bulunmuş ve Doğrudan Ticaret Tüzüğü'nün onaylanması prosedürünün dondurulması için (ortakların) rızasını sağlamayı başararak tüzüğün komiteye gönderilmesini önlemişti.

Tüzüğün, KKTC cumhurbaşkanlığı seçimleri yarışı başlamışken ve KKTCnin varlığının devam ettirilmesi ilkesi ile egemenliğin paylaşılamayacağı savını yürüten cumhurbaşkanı adayı Eroğlunun, kendine en yakın takipçisi Talata neredeyse yüzde 14 gibi büyük bir fark attığı bir dönemde komiteye sunulması yanıltıcı olduğu kadar biraz da kafa karıştırıcı.

Lizbon Anlaşmasındaki nitelikli oylama yöntemi, ufak üyelerin Birliği kendi çıkarları doğrultusunda kullanmasını engelliyor. Nitelikli oylamanın özelliği; Konseyde bir kararın kabulü için üye ülke sayısının % 55inin olumlu oyunu, yani 15 evet oyu ile birlikte bu 15 evetçi ülkenin toplam nüfusunun da AB nüfusunun % 65den yani yaklaşık 325 milyondan fazla olmasını şart koşuyor olması.

Kıbrıs Rum Hükümetinin, sürecin sonunda Konseydeki nitelikli oylama nedeni ile, Fülenin bu girişimini daha başlangıçta baltalamak ve durdurabilmek için her yolu deneyeceği kesin. Rumlar, Doğrudan Ticaret Tüzüğü ile ilgili hazırlanacak rapora olumsuz oy verilmesini veya Rum çıkarlarına karşı olan maddelerde değişiklik yapılmasını sağlamak amacıyla önce Komisyonda sonra da APde her olanağı kullanarak çirkin girişimlerde bulunmaktan hiç çekinmeyeceklerdir.

İlk atacakları adım, AB Hukuk Dairesinin görevli Rum ve Yunanlı hukukçuların baskısı ile 2004 yazında verdiği Doğrudan Ticaret Tüzüğü'nün Uluslararası Hukuka uygun olmadığı bilirkişi görüşünü masaya koyup, daha konu tartışmaya açılmadan reddedilmesini sağlamak yönünde olacak.

Birinci adım başarılı olmazsa, atacakları ikinci adım da aynen Mali Yardım Tüzüğü'nde olduğu gibi KKTC hava ve deniz limanları üzerinden AB ile doğrudan ticaret yapılmasını Rum tarafının iznine bağlamaya çalışmak olacak.

Aslında Fülenin bu girişiminin perde arkasında Talat ile Hristofyasın sürdürdüğü görüşmelerin başarısız olduğu yatmakta.

AB kendi değerlendirmelerine göre, müzakerelerin bir çıkmaza doğru gittiğini ve Rumların da Kıbrıs konusunu öne sürerek Türkiye-AB ilişkilerini zehirlemekte olduklarını saptamış durumda.

Doğrudan Ticaret Tüzüğü'nün Konseyde onaylanması, zincirleme reaksiyon gibi önce Türkiye'nin hava ve deniz limanlarının Rum bayraklı ticari taşıtlara açılmasını getirecek, bunun sonucunda da

Rumların öncülüğü ile Gümrük Birliği bahane edilerek Türkiye-AB katılım müzakerelerinde dondurulan sekiz başlığın açılması gelecek.

Bir başka gerçek de, ABnin 2004 yılından günümüze Kıbrıslı Türklerin nazarında kaybettikleri güveni, inancı ve itibarı Talat ile geri alamayacaklarının farkına varmış olması. Ayrıca, halkın büyük çoğunluğunun Eroęlunu benimsemesi nedeni ile bugünkü fiilî durumu biraz daha pekiştirip, Eroęlu ile ilişkileri geliştirerek KKTC halkını kazanmayı hedeflemesi. Zaten kafa karıştıran kısım da burası. Aynen ÖRPnin, misyonunu tamamlayınca gözden çıkarılıp bir kenara atılması gibi.

Kaynak/Source: